«Во всем мне хочется дойти до самой сути...» (про поезію Б. Л. Пастернака)

Цель творчества — самоотдача,

А не шумиха, не успех.

Б. Пастернак

З перших років свого творчого шляху Б. Пастернак був прибічником правди. Намагаючись запам’ятати найбільш точно у всій складності ту або іншу мить життя, він поспішав утілити все сум’яття вражень у віршах, іноді не турбуючись про те, щоб вони були зрозумілі. Пафос молодого поета — неприборкане, шалене захоплення від життя, його приголомшує хаос запахів, барв, звучань і почуттів.

Сестра моя — жизнь и сегодня в разливе

Расшиблась весенним дождем обо всех,

Но люди в брелоках високо брюзгливы

И вежливо жалят, как змеи в овсе.

Книга віршів «Сестра моя — жизнь» створювалася ним у перший рік революції, коли все звичне, рутинне летіло шкереберть. Разом із зломом устоїв руйнувалися і підвалини літературного стилю, тому творчість раннього Б. Пастернака близька до нових течій у поезії.

З усіх поетів свого покоління він був найосвіченішим: володів чотирма мовами, був прекрасним піаністом.

Музична образність є у багатьох віршах поета.

О, знал бы я, что так бывает,

Когда пускался на дебют,

Что строчки с кровью — убивают,

Нахлынут горлом и убьют!

Когда строку диктует чувство,

Оно на сцену шлет раба,

И тут кончается искусство,

И дышат почва и судьба.

Творчість зрілого Пастернака перестала бути неприборканою, вона підкоряється його

творчій волі. Вірші стають лаконічними і стрункими, у них відчувається сила і яскравість.

Особливе місце в ліриці поета займає природа, про яку він писав, як про події власного життя. Він нескінченно радіє усьому: і відлигам, і заходам, і снігам, і дощам:

Природа, мир, тайник вселенной.

Я службу долгую твою,

Объятый дрожью сокровенной.

В слезах от счастья отстою!

У вірші «Знову весна» він говорить про «очарування і диво» пробудженого струмка.

Ах, это сызнова, верно, сегодня

Вышел из рощи ночью ручей,

Это поистине новое чудо,

Это, как прежде, снова весна.

Это она, это она,

Это ее чародейство и диво.

У віршах «Стога», «Оранка» неважко впізнати пейзаж, який він щодня бачив із вікна своєї кімнати: плакучі верби, річку, а за нею — цвинтар.

Для Б. Пастернака головною є правда життя, та її мить, яку він запам’ятовує.

У 50-ті роки лейтмотивом нового циклу віршів стає самовіддача.

Цель творчества самоотдача,

А не шумиха, не успех.

У вірші «Весілля» він пише:

Жизнь ведь тоже только миг,

Только растворенье

Нас самих во всех других,

Как бы им в даренье.

Ці вірші перегукуються з раннім циклом віршів поета «На ранніх поїздах», коли він опинився у вагоні, вщерть наповненому «простими людьми». Своє почуття до народу він назвав обожнюванням.

Сквозь прошлого перипетии

И годы войн и нищеты

Я молча узнавал России

Неповторимые черты.

Стиль пізнього Пастернака — це особлива ясність, виразність, просвітлення. Але просвітління не означає спокій. У ньому залишилася колишня ненаситність душі, прагнення зрозуміти й осмислити незбагненні радощі, протиріччя і трагедії життя.

Во всем мне хочется дойти

До самой сути.

В работе, в поисках пути,

В сердечной смуте,

До сущности протекших дней,

До их причины,

До основанья, до корней,

До сердцевины.

Все время схватывая нить

Судеб, событий,

Жить, думать, чувствовать, любить,

Свершать открытья.